

גם י"ל עפימש"כ בראשית ביכורים על בכורות (מ"ז):
מהשיטמ"ק, דאצל ב"נ אין האיסור אלא רק על הז'
מצוות גופם ולא המסתעף מהם ע"ש (ויש להאריך בזה גופא
הרבה ואכ"מ). והרי גם לס"ד דגמ' דבכורות הנ"ל לא היה
איסור לב"נ בחלב, והס"ד קאי לבנ"י אחרי מ"ת שלהם אסור
בז' מצוות ג"כ המסתעף מהם, וא"כ ממ"נ היה לבנ"י לפני
מ"ת מותר חלב ולא היה להם בזה איסור ול"ש מיגו
דאיתקצאי ודו"ק היטב. [ועייין מה שכתבנו לעיל מענין אם
נאסר חלב לבני נח].

(פרדס יוסף החדש פר' ואתחנן)

ועוד י"ל דכיון דכבר נאמר בפרשת שמות (ג' ח') "אל
ארץ זבת חלב ודבש", כבר הותר להם חלב מאז.

דף ז' ע"א

בגמ': איבעיא להו באכילה מי בעי ר"ש ראשו ורובו ת"ש
אך את זה לא תאכלו ממעלת הגרה וממפריסי הפרסה
זה אי אתה אוכל אבל אתה אוכל הבא בסימן אחד ואיזה זה
הבא בסימן אחד, זה טמא הנו"ד מהטהור ועבורו מהטהור וכו'
ופליגי עלי' בחדא וכו'.

ובתוס' (ד"ה ופליגי עלי' בחדא) הקשו אמאי רוצה לדחות
ודחק לשנויי סבר להם כותי' בחדא ופליגי עלי'
בחדא ע"ש.

וכתב חכ"א בקובץ ברכת שלמה - כתר תורה (בנד"מ ע'
560): נלפענ"ד דהנה לכאורה יש להעיר בהא דבעי
למפשט במקצת סימנים דומה לאמו שרי באכילה מדמרבי
בברייתא אבל אתה אוכל הבא בסימן אחד לפי פירש"י
המוכח ברי"ט אלגזי כאן דבברייתא מיירי בסימן טהרה, ועי'
ברש"י ד"ה כר"ש שכתב וז"ל: וקאמר דאם יש לו סימן
אחד של טהרה שדומה לאמו במקצת מותר עכ"ל. וכן כתב
רש"י להדי' בב"ק (דף ע"ח ע"ב) עיי"ש, א"כ היכי מוכח
מזה דשרי במקצת דומה לאמו, הא י"ל דדוקא ביש לו סימן
טהרה מותר באכילה אף דצריך שני סימנים, י"ל דהיינו דוקא
בנולד מטמא, אבל בנולד מטהור סגי בסימן א' של טהרה,
דהא יש לו טהרה במקצת, משא"כ במקצת דומה לאמו.

וגר"א עפי"מ שכתב המהרי"ט בשו"ת (ח"א סי' נ"א)
דסימני גדלות וכן סימני טומאה וטהרה אינם בעצם

קאי ג"כ על הפסוק הנ"ל, דא"כ מפרשים שמש"כ: זבת חלב
ודבש דר"ל שמנים מחלב ומתוקים מדבש, א"כ א"א ללמוד
היתר לחלב וכמובן וצ"ע בדבריו

ובשפת אמת על בכורות כאן כתב להקשות, מדוע לא
מביאה הגמ' מהפסוק בפר' האזינו: חמאת בקר
וחלב צאן, דמזה יש להוכיח דחלב שרי ע"כ. והגרי"מ
בידרמן וצ"ל הוסיף שם וז"ל: ואין לומר משום ד"ל כפי'
התרגום שם (דקאי על דברים אחרים לגמרי ע"ש). חדא דאין
מקרא יוצא מידי פשוטו, ועוד, דא"כ גם מה דמייתי בגמ'
מדכתיב זבת חלב ודבש י"ל כדאי' בכתובות (ק"י"ב).
שפירותיה שמנים מחלב ומתוקים מדבש עכ"ל. והנה מש"כ
הגמ' דכתובות, הנה ע"כ צ"ל דלגמ' בבכורות (עכ"פ להאי
מ"ד דיליף היתר לחלב מקרא זה), היה הכרח דכאן הפי'
בתורה חלב - כפשוטו ולא כגמ' דכתובות הנ"ל, וא"כ מזה
אין ראיה כלל וכנ"ל. ועדיין צ"ע בכל הנ"ל.
(פרדס יוסף החדש פר' ואתחנן)

בגמ': ואיבעית אימא מהכא, ארץ זבת חלב ודבש.

הנה עפ"י דברי הגמ' כאן מבואר דרק אחרי שנתנה תורה
ונאמר בה הפסוק הנ"ל "ארץ זבת חלב ודבש" נהי'
חלב מותר, ולפני י"ל דאכן הי' חלב אסור. ושמעתי פעם
מכ"ק אדמו"ר בעל הפני מנחם מגור וצ"ל קושי', במה דאי'
שלקן אוכלים מאכלי חלב בשבועות, כיון שאחרי שניתנה
תורה ביום שבועות לא יכלו שוב לאוכל מאכל בשר כיון
שלא היה להם סכינים כשרים וכדו', ולכן הוכרחו לאכול
רק מאכלי חלב אז, ולכן אוכלים גם היום כן. והקשה, כיון
דבשבת נתנה תורה, א"כ בבין השמשות של תחילת השבת
היה חלב אסור להם, דעוד לא ניתנה התורה שנאמר בה:
ארץ זבת חלב ודבש, וא"כ אי היה אז אסור, שוב מיגו
דאתקצאי לביהמ"ש - איתקצאי לכולי יומא ואסור היה להם
בש"ק מאכלי חלב ג"כ, ע"כ קושיתו.

וי"ל בזה הרבה אופנים, גם דאז לפני מ"ת לא היה ענין
מיגו דאתקצאי דרבנן, ואפי' אי במרה נצטוו על שבת,
הרי כתב הרמב"ן (שמות ט"ו כ"ה) דנצטוו אז שאחרי מ"ת
ישמרו מצות שבת, ובודאי דינים דרבנן כמיגו דאתקצאי עוד
לא הי'.